

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10.06.2020, sp. zn. 31 Cdo 475/2020, ECLI:CZ:NS:2020:31.CDO.475.2020.1

Číslo: 95/2020

Právní věta: Při posouzení otázky, zda pojištěný porušil základní povinnost při provozu vozidla na pozemních komunikacích provozováním vozidla, které svojí konstrukcí nebo technickým stavem neodpovídá požadavkům bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, obsluhujících osob, přepravovaných osob a věcí [§ 10 odst. 2 písm. a) zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů] a zda tedy má pojistitel vůči němu právo na regresní postih, je rozhodné, zda pojištěný věděl, či při zachování běžné péče a opatrnosti mohl vědět, že vozidlo těmto požadavkům neodpovídá.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 10.06.2020

Spisová značka: 31 Cdo 475/2020

Číslo rozhodnutí: 95

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Pojištění odpovědnosti za škodu

Předpisy: § 10 předpisu č. 168/1999Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

I. Dosavadní průběh řízení

1. Okresní soud v Jablonci nad Nisou v pořadí druhým rozsudkem ze dne 10. 8. 2017, č. j. 11 C 402/2013-162, uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni částku 372 804,90 Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,5 % ročně z částky 364 154,90 Kč za dobu od 7. 9. 2012 do zaplacení, ve výši 7,5 % ročně z částky 8 650 Kč za dobu od 26. 7. 2012 do zaplacení (výrok pod bodem I), žalobu co do částky 8 080,10 Kč se zákonným úrokem z prodlení z této částky za dobu od 7. 9. 2012 zamítl (výrok pod bodem II) a rozhodl o náhradě nákladů řízení (výroky pod body III a IV).

2. Žalobkyně se žalobou domáhala zaplacení částky 380 885 Kč se zákonným úrokem z prodlení z částky 372 235 Kč za dobu od 7. 9. 2012 do zaplacení a z částky 8 560 Kč za dobu od 26. 7. 2012 do zaplacení. Žalobu odůvodnila tím, že podle pojistné smlouvy ze dne 22. 2. 2010 uzavřené mezi žalobkyní, jako pojistitelem, a A. O. (pozn. nyní K.), jako pojistníkem, bylo sjednáno pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla VW Sharan, přičemž toto vozidlo řízené žalovanou bylo dne 6. 6. 2011 účastno dopravní nehody, kdy došlo ke vzniku škody a žalobkyně následně vyplatila pojistné plnění ve výši odpovídající žalované částce. Dopravní nehoda spočívala v

přejetí škodícího vozidla do protisměru, kde došlo ke střetu s vozidlem RZ, které se následně několikrát převrátilo přes střechu, přičemž vznikla škoda na vozidle a na přepravovaných věcech. Další náklady si vyžádal zásah HZS Libereckého kraje při odstranění následků nehody. Vzhledem k tomu, že vozidlo žalované nebylo v době nehody z technického hlediska ve stavu odpovídajícím požadavkům bezpečnosti silničního provozu, když příčinou nehody bylo prasknutí kulového čepu spojovací tyče řízení a prasknutí šroubu držáku lůžka kulového čepu ramene řízení, žalobkyně podle § 10 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 10 odst. 2 písm. a) zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění účinném k datu pojistné události, tj. ve znění do 31. 12. 2011, uplatnila právo na úhradu toho, co plnila z titulu pojistného plnění, tedy na zaplacení žalované částky.

3. Soud prvního stupně ve svém rozsudku ohledně skutkové a právní argumentace ve vztahu k základu žalobou uplatněného nároku odkázal na odůvodnění zrušujícího usnesení odvolacího soudu ze dne 29. 2. 2016, č. j. 30 Co 415/2015-101. Ten se ve svém kasačním rozhodnutí neztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, že pro posouzení nároku měla význam skutečnost, že žalovaná nemohla zjistit při běžném užívání provozovaného vozidla jeho technickou závadu, která byla příčinou dopravní nehody. Svůj závěr odvolací soud opřel o rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 2015, sp. zn. [23 Cdo 3363/2013](#), přičemž vedle citace závěrů obsažených v uvedeném rozhodnutí zdůraznil, že v daném případě žalobkyně uplatnila postěžní právo, které je ve vztahu k obecným předpisům speciálním nárokem založeným pouze na principu objektivní, který nedává soudu žádný prostor rozšiřovat jej výkladem nad rámec zákona, tedy přihlížet k subjektivnímu hledisku. Soud prvního stupně posoudil námitku promlčení žalovaného nároku co do částky 8 560 Kč jako nedůvodnou. S odkazem na provedené dokazování ve vztahu k výši žalobou uplatněného regresního nároku shledal soud prvního stupně žalobou uplatněný nárok důvodným co do částky 372 804,90 Kč.

4. K odvolání žalované Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozsudkem ze dne 22. 1. 2018, č. j. 30 Co 296/2017-194, ve znění usnesení ze dne 9. 2. 2018, č. j. 30 Co 296/2017-199, rozsudek soudu prvního stupně ve výrocích pod body I, III a IV potvrdil (výroky pod body I a III) a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení (výrok pod bodem II).

5. Odvolací soud odkázal na § 13 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o. z.“), který zakotvuje principy předvídatelnosti soudního rozhodování a legitimního očekávání účastníků řízení, a v souvislosti s tím uzavřel, že nemá důvod odchytil se od závěrů vyjádřených v rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. [23 Cdo 3363/2013](#), v němž se řešil zcela identický případ uplatněného regresního nároku pojistitele podle § 10 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 10 odst. 2 písm. a) zákona č. 168/1999 Sb., kdy technická závada na vozidle byla příčinou nehody jako v tomto případě. Odvolací soud připomněl závěr Nejvyššího soudu, že uvedená skutková podstata je naplněna nejen takovým provozováním, při němž má provozovatel možnost rozpoznat při zachování obvyklé opatrnosti neodpovídající technický stav, ale jakýmkoliv provozováním vozidla, které svojí konstrukcí nebo technickým stavem neodpovídá požadavkům bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, když o odpovědnost objektivní, bez možnosti liberace pojištěného.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

6. Proti rozsudku odvolacího soudu podala žalovaná dovolání, neboť má za to, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného práva, když dovolacím soudem vyřešená právní otázka má být posouzena jinak. Rozhodnou právní otázkou podle žalované je, „zda v případě, že je vůči pojištěnému z odpovědnostního pojištění za škodu způsobenou provozem vozidla pojistitelem uplatňován tzv. postěžní nárok podle § 10 odst. 1 písm. b) a odst. 2 písm. a) zákona č. 168/1999 Sb., je odpovědnost pojištěného dána jako objektivní bez možnosti liberace a není na místě zkoumat jakékoliv zavinění poškozeného, když primárním a jediným účelem zákona č. 168/1999 Sb. je

ochrana poškozeného při provozu vozidla.“

7. Dovolatelka spatřuje nesprávnost právního posouzení obsaženého v rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. [23 Cdo 3363/2013](#), v tom, že postižní nárok pojistitele vůči pojištěnému podle § 10 odst. 1 písm. b) a odst. 2 písm. a) zákona č. 168/1999 Sb. nastává ve všech případech, kdy příčinou pojistné události je konstrukce či technický stav vozidla, který neodpovídá požadavkům bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích. Podle dovolatelky má být přihlíženo k tomu, zda a jak závažně pojištěný svou povinnost ve vztahu k technickému stavu vozidla zanedbal, jakož i k tomu, zda to bylo v příčinné souvislosti s dopravní nehodou. Dovolatelka poukazuje především na smysl a účel pojištění a na povahu a závažnost porušení povinností, při nichž zákonodárce umožňuje pojistiteli uplatňovat postižní právo proti škůdci, resp. pojištěnému, přičemž závěr Nejvyššího soudu vyslovený v rozsudku sp. zn. [23 Cdo 3363/2013](#), považuje za nespravedlivý.

8. Dovolatelka navrhl, aby Nejvyšší soud napadený rozsudek odvolacího soudu ve znění doplňujícího usnesení změnil tak, že se rozsudek soudu prvního stupně mění tak, že se žaloba zamítá, nebo napadený rozsudek zruší a věc vrátí odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

9. Žalobkyně ve vyjádření k dovolání uvedla, že dovolání žalované je zjevně bezdůvodné a mělo by být dovolacím soudem odmítnuto.

III.

Přípustnost dovolání

10. Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (v aktuálním znění) se podává (s přihlédnutím k době vydání napadeného rozhodnutí) z bodu 2., článku II, části první zákona č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno ve lhůtě stanovené v § 240 odst. 1 o. s. ř. oprávněnou osobou řádně zastoupenou podle § 241 odst. 1 o. s. ř., posuzoval, zda je dovolání přípustné.

11. Podle § 236 odst. 1 o. s. ř. lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští.

12. Podle § 237 o. s. ř., není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

13. Tříčlenný senát soudního oddělení č. 23, který měl podle rozvrhu práce Nejvyššího soudu dovolání projednat a rozhodnout o něm, při posouzení otázky, zda pojištěný porušil základní povinnost při provozu vozidla na pozemních komunikacích provozováním vozidla, které svojí konstrukcí nebo technickým stavem neodpovídá požadavkům bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, obsluhujících osob, přepravovaných osob a věcí [§ 10 odst. 2 písm. a) zákona č. 168/1999 Sb.], jsou rozhodné subjektivní okolnosti na straně pojištěného, dospěl k závěru odlišnému, než ze kterého vychází rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. [23 Cdo 3363/2013](#). Z toho důvodu senát soudního oddělení č. 23 rozhodl o postoupení věci (podle § 20 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů) velkému senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu (dále jen „velký senát“). Velký senát věc projednal a rozhodl o ní v souladu s ustanoveními § 19 a § 20 odst. 1 uvedeného zákona.

14. Dovolání proti rozsudku odvolacího soudu ve znění doplňujícího usnesení v rozsahu, ve kterém odvolací soud potvrdil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku pod bodem I, bylo podle § 237 o. s. ř. shledáno přípustným, neboť shora vymezená právní otázka má být dovolacím soudem posouzena jinak.

IV.

Důvodnost dovolání

15. V rozsahu, ve kterém je dovolání přípustné, je i důvodné.

16. Podle § 10 odst. 1 písm. b) zákona č. 168/1999 Sb. má pojistitel proti pojištěnému právo na náhradu toho, co za něho plnil, jestliže prokáže, že pojištěný porušil základní povinnost týkající se provozu na pozemních komunikacích a toto porušení bylo v příčinné souvislosti se vznikem škody, za kterou pojištěný odpovídá.

Podle § 10 odst. 2 písm. a) zákona č. 168/1999 Sb. se porušením základních povinností při provozu vozidla na pozemních komunikacích pro účely tohoto zákona rozumí provozování vozidla, které svojí konstrukcí nebo technickým stavem neodpovídá požadavkům bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, obsluhujících osob, přepravovaných osob a věcí.

Podle § 420 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, který se podle § 3 odst. 1 zákona č. 89/20012 Sb., občanského zákoníku, v daném případě aplikuje (dále jen „obč. zák.“), každý odpovídá za škodu, kterou způsobil porušením právní povinnosti.

Podle § 427 odst. 1 obč. zák. fyzické a právnické osoby provozující dopravu odpovídají za škodu vyvolanou zvláštní povahou tohoto provozu.

17. Na úvod svého právního posouzení Nejvyšší soud připomíná, že v nálezu ze dne 4. 2. 1997, sp. zn. [Pl. ÚS 21/96](#), Ústavní soud vyložil, že „soud není absolutně vázán doslovným zněním zákonného ustanovení, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit v případě, kdy to vyžaduje ze závažných důvodů účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z principů, jež mají svůj základ v ústavně konformním právním řádu jako významovém celku. Je nutno se přitom vyvarovat libovůle; rozhodnutí soudu se musí zakládat na racionální argumentaci“.

18. Odvolací soud své rozhodnutí podepřel závěry obsaženými v rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. [23 Cdo 3363/2013](#), v němž Nejvyšší soud vyložil, že „v posuzované věci se má pojištění odpovědnosti za škodu vztahovat na škodu způsobenou provozem dopravního prostředku a mající původ v provozu, přičemž nebyl dán liberační důvod podle § 430 obč. zák. Provozovatel by tak byl povinen nahradit poškozenému jakoukoliv škodu bez ohledu na zavinění (a bez možnosti liberace). Díky úpravě zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla tuto škodu hradí pojišťovna, avšak v situacích, které zákonodárce taxativně stanovil v § 10 zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, má pojišťovna vůči pojištěnému (který se v této situaci shoduje s provozovatelem vozidla) originární regresní nárok – rozsah skutkových podstat, ve kterých má pojištěný povinnost hradit pojišťovně to, co za něho plnila poškozenému, je však výrazně menší, než rozsah § 427 obč. zák. Porušení povinností vymezených ve skutkových podstatách obsažených v § 10 zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla zákonodárce považuje za tak závažná porušení povinností, že pojištěného zbavuje obvyklých výhod pojištění (tedy přenesení nákladů vzniklých v důsledku pojistné události na pojišťovnu)“.

19. Uvedené lze bez dalšího vztáhnout též na nyní posuzovaný případ, v němž není sporu o tom, že odpovědnost pojištěného za škodu způsobenou provozem vozidla je objektivní. Sporná je pouze otázka, zda v případě způsobení škody v důsledku provozování vozidla, které svojí konstrukcí nebo

technickým stavem neodpovídá požadavkům bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, obsluhujících osob, přepravovaných osob a věcí, má pojistitel proti pojištěnému právo na regresní postih vždy, bez ohledu na to, zda provozovatel vozidla o nedostatečném technickém stavu věděl či při vynaložení běžné péče a opatrnosti vědět mohl.

20. Ve výše citovaném rozhodnutí Nejvyšší soud dospěl k závěru, že „skutková podstata stanovená v § 10 odst. 1 písm. b) a odst. 2 písm. a) zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla tak může být naplněna nejen takovým provozováním, při němž má provozovatel (resp. osoba, které vozidlo svěří) možnost rozpoznat při zachování obvyklé opatrnosti neodpovídající technický stav, resp. plněním svých povinností při péči o vozidlo tomuto stavu předejít, ale jakýmkoliv provozováním vozidla, které svojí konstrukcí nebo technickým stavem neodpovídá požadavkům bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, obsluhujících osob, přepravovaných osob a věcí“. S tímto závěrem však není možné se z níže vyložených důvodů ztotožnit.

21. Nejvyšší soud již dříve vyjádřil názor, že pojištění odpovědnosti za škodu plní nepochybně společensky žádoucí ochranu zájmů poškozených, kteří nejsou v uspokojení svých nároků na náhradu škody závislí na platební schopnosti škůdce tam, kde je jeho odpovědnost pojištěna (srov. rozsudek ze dne 10. 4. 2008, sp. zn. [30 Cdo 1354/2006](#)). Uvedené je však nezbytně třeba doplnit též o ochranu zájmů pojištěného, který je právě pro případ způsobení škody třetí osobě pojištěn (čímž za úplatu přenesl riziko vzniku případné povinnosti uhradit jím způsobenou škodu na jinou osobu, pojistitele) za účelem ochrany jeho majetkových zájmů a eliminace negativních důsledků spojených se vznikem jeho odpovědnosti za škodu, a který důvodně očekával, že v případě vzniku pojistné události bude namísto něj ve sjednaném rozsahu způsobenou škodu hradit pojistitel.

22. Splněním povinnosti provozovatele vozidla sjednat pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla podle zákona č. 168/1999 Sb. vzniká pojištěnému [tedy tomu, na jehož odpovědnost za škodu se pojištění odpovědnosti vztahuje [srov. § 2 písm. f) zákona č. 168/1999 Sb.] právo, aby za něj pojistitel uhradil poškozenému škodu specifikovanou v § 6 odst. 2, za kterou pojištěný poškozenému odpovídá podle občanského zákoníku, maximálně však do výše limitu pojistného plnění uvedeného v pojistné smlouvě, a současně zaručuje poškozenému, že náhrada této škody nebude závislá na ekonomické situaci pojištěného.

23. Uvedené platí vždy s výjimkou zákonem taxativně vymezených případů, kdy je pojistitel oprávněn požadovat po pojištěném náhradu toho, co za pojištěného poškozenému vyplatil. Tyto případy jsou obsaženy v § 10 zákona č. 168/1999 Sb. Z textu uvedeného ustanovení je zřejmé, že postihové právo vzniká pojistiteli v případě závažných a vědomých pochybení pojištěného, kdy např. újmu způsobil úmyslně, řídil vozidlo bez řidičského oprávnění, řídil vozidlo pod vlivem alkoholu, omamné nebo psychotropní látky, či v době, kdy mu byl uložen zákaz činnosti řídit vozidlo, nebo provozoval vozidlo, jehož technická způsobilost k provozu vozidla nebyla schválena. Předpoklad závažného a vědomého pochybení ze strany pojištěného potvrzuje též důvodová zpráva k § 10 zákona č. 168/1999 Sb., podle níž vzniká právo pojistitele na úhradu vyplacených částek v těch případech, kdy jednání pojištěného bylo úmyslné, hrubě nedbalé nebo jeho bezdůvodná nečinnost vedla ke ztížení šetření pojistitele.

24. Postižní důvod uvedený v § 10 odst. 2 písm. a) zákona je třeba vykládat v souvislosti s právní úpravou podmínek provozu vozidel na pozemních komunikacích a technických požadavků na jejich provoz, jak je obsažena v zákoně č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen zákon č. 56/2001 Sb.). Ten totiž v § 36 stanoví, že na pozemních komunikacích lze provozovat pouze takové silniční vozidlo, které je technicky způsobilé k provozu na pozemních komunikacích podle tohoto zákona. Samostatnou podrobnější definici této způsobilosti zákon přímo nepodává, nicméně je zřejmá zejména z § 50 odst. 1 zákona č. 56/2001 Sb., podle nějž je silniční vozidlo

technicky způsobilé k provozu na pozemních komunikacích, pokud technickou prohlídkou silničního vozidla, jeho ústrojí a částí nebyly zjištěny žádné závady nebo jen lehké závady. V případě lehkých závad zákon č. 56/2001 Sb. stanoví povinnost provozovatele je odstranit (§ 50 odst. 1 věta druhá), upravuje postup při zjištění vážné závady (§ 51 odst. 1) a obsahuje i přímý zákaz používání nezpůsobilých vozidel k provozu v § 51 odst. 3 při opakování vážné závady a v § 52 odst. 1 při zjištění nebezpečné závady.

25. S ohledem na účel právní úpravy pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a dotčených ustanovení zákona č. 168/1999 Sb. dospěl Nejvyšší soud k závěru, že při posouzení otázky, zda pojištěný porušil základní povinnost při provozu vozidla na pozemních komunikacích provozováním vozidla, které svojí konstrukcí nebo technickým stavem neodpovídá požadavkům bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, obsluhujících osob, přepravovaných osob a věcí, a zda tedy má pojistitel vůči němu právo na regresní postih, je rozhodné, zda pojištěný věděl, či při zachování běžné péče a opatrnosti mohl vědět, že vozidlo těmto požadavkům neodpovídá [např. pokud by pojištěný ignoroval zřejmé nedostatky technického stavu vozidla, nerespektoval by signalizaci na palubní desce, nereagoval by na nezvyklé chování provozovaného vozidla, nebo by porušil zákonnou (či podzákonnou) povinnost související s péčí o technický stav vozidla, např. podle zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů].

26. Je-li totiž základním předpokladem pro uplatnění regresního nároku ze strany pojistitele porušení zákonné povinnosti pojištěným, které bylo příčinou vzniku způsobené škody, nelze okruh případů, na něž dopadá § 10 zákona č. 168/1999 Sb., výkladem rozšiřovat na situace, které pojištěný nemohl ani při vynaložení běžné péče a opatrnosti ovlivnit. Sama skutečnost, že vozidlo, které způsobilo škodu, bylo svým stavem technicky nezpůsobilé, nemůže bez dalšího představovat porušení základní povinnosti pojištěného podle § 10 zákona č. 168/1999 Sb.

27. Ačkoliv je tedy výklad provedený Nejvyšším soudem v rozhodnutí sp. zn. [23 Cdo 3363/2013](#), v souladu s jazykovým vyjádřením ustanovení § 10 odst. 2 písm. a) zákona č. 168/1999 Sb., neodpovídá úmyslu zákonodárce a významově vybočuje z výčtu všech v § 10 zákona č. 168/1999 Sb. uvedených případů, pro něž je společné závažné a vědomé pochybení ze strany pojištěného. Nejvyšší soud proto shora uvedenou otázku vyřešil jinak než v rozsudku ze dne 30. 9. 2015, sp. zn. [23 Cdo 3363/2013](#).

28. Tento výklad odpovídá i legislativnímu a judikatornímu trendu posilování a rozšiřování úpravy tzv. objektivních typů odpovědnosti zejména v souvislosti s činnostmi technického charakteru, jejichž provozování bývá spojeno s riziky plynoucími z vlastností používaných nástrojů, přístrojů či jiných zařízení, u nichž potenciální poruchy či neovladatelnost hrozí zvýšeným nebezpečím vzniku újmy. Provozovatelé jsou povinni k náhradě takto vzniklé újmy bez ohledu na protiprávnost a zavinění, tedy se na ně vztahuje přísná odpovědnost, která ovšem musí být doprovázena odpovídající možností pojištění, aby tento systém sloužící ochraně poškozeného mohl uspokojivě fungovat a nepřenášel nepřiměřenou zátěž na provozovatele jinak společensky užitečných aktivit. Proto i vymezení důvodů postízního nároku pojistitele musí směřovat především k pokrytí případů, kdy provozovatel jedná alespoň nedbale ve vztahu k povinnostem, které na něj daný provoz klade. Zakládat postízní právo na objektivní okolnosti, která sama zakládá odpovědnost, jde již mimo rámeček spravedlivého uspořádání vztahů mezi zúčastněnými osobami.

29. Vzhledem k tomu, že odvolací soud se řídil závěry obsaženými v rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. [23 Cdo 3363/2013](#), a v důsledku toho neposuzoval, zda jsou splněny subjektivní předpoklady pojištěného pro vznik jeho regresní povinnosti podle § 10 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 10 odst. 2 písm. a) zákona č. 168/1999 Sb., je jeho rozsudek z hlediska uplatněného dovolacího důvodu nesprávný. Protože nejsou splněny předpoklady pro to, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí

změnil, Nejvyšší soud, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), rozsudek odvolacího soudu včetně závislého výroku o náhradě nákladů řízení [§ 242 odst. 2 písm. a) o. s. ř.] podle ustanovení § 243e odst. 1 o. s. ř. zrušil. Vzhledem k tomu, že důvody, pro které bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, platí i na rozsudek soudu prvního stupně, zrušil Nejvyšší soud i tento rozsudek ve výroku pod bodem I a v závislých výrocích pod body III a IV a věc v tomto rozsahu vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243e odst. 2 o. s. ř.).